

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Музичне мистецтво»

Галузь знань: **02** Культура і мистецтво

Спеціальність: **025** Музичне мистецтво

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Ступінь: освітньо-науковий (PhD)

Кваліфікація: доктор філософії з музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою СумДПУ

імені А.С.Макаренка

Від «29» квітня 2024 р.,

протокол № 10

Ректор _____ **Юрій ЛЯННОЙ**

Суми – 2024

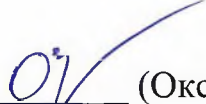
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-наукової програми
«Музичне мистецтво»
Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 025 Музичне мистецтво
галузі знань 02 Культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма розглянута на засіданні кафедри музикознавства та культурології

Протокол № 15 від «26» березня 2024 р.

Завідувач кафедри (Ольга ЗАВ'ЯЛОВА)

«26» березня 2024 р.

Начальник центру забезпечення якості
вищої освіти (Оксана ОДІНЦОВА)

Голова Наукового товариства
студентів, аспірантів, докторантів
та молодих учених (В'ячеслав ОЛІЦЬКИЙ)

Проректор з науково-педагогічної
(наукової) роботи (Ольга КУДРІНА)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Музичне мистецтво» є нормативним документом, який регламентує нормативні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки докторів філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Освітньо-наукова програма «Музичне мистецтво» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 025 Музичне мистецтво розроблена згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту» (2014 зі змінами), «Про освіту» (2017 зі змінами), Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами), Постанови КМУ № 266 від 29.04.2015 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами), наказу МОН «Про затвердження переліку наукових спеціальностей» (редакція від 15.05.2015 зі змінами), Стандарту вищої освіти зі спеціальності 025 Музичне мистецтво галузі знань 02 Культура і мистецтво третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ № 834 від 19.09.2022 р.), Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (01.11.2010 зі змінами), Постанови КМУ № 1341 від 23.11.2001 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами), згідно з положенням документів «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (ESG, 2015), матеріалів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за національною рамкою кваліфікацій.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Зав'ялова Ольга Костянтинівна – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри музикознавства та культурології.
2. Стахевич Олександр Григорович – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музикознавства та культурології.
3. Єрмоменко Андрій Юрійович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та музичного мистецтва.

До розробки освітньо-наукової програми були залучені:

- зі складу наукової спільноти:

1. Черноіваненко Алла Дмитрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри народних інструментів Одеської національної музичної академії А. В. Нежданової;
2. Душний Андрій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка.

- зі складу здобувачів освіти/випускників третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 025 Музичне мистецтво:

1. Калиниченко Ярослав Олегович – здобувач вищої освіти третього року навчання спеціальності 025 Музичне мистецтво Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
2. Островський Станіслав Стефанович – здобувач вищої освіти другого року навчання спеціальності 025 Музичне мистецтво Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

- зі складу фахівців-практиків:

1. Соловійов Андрій Михайлович – доктор філософії, провідний концертмейстер кафедри естрадного співу Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра.

Рецензенти:

1. Афоніна Олена Сталівна - докторка мистецтвознавства, професорка, професорка кафедри хореографії Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв;
2. Карась Ганна Василівна - докторка мистецтвознавства, професорка, професорка кафедри методики музичного виховання та диригування Прикарпатського університету імені Василя Стефаника;
3. Качмарчик Володимир Петрович - доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри оркестрових та ударних інструментів Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського

Стандарт вищої освіти України (ступінь «доктор філософії» галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 025 Музичне мистецтво) введено в дію наказом № 834 від 19.09.2022 р.

1. Профіль освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь та назва кваліфікації	Доктор філософії (Ph. D.) Доктор філософії з музичного мистецтва
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Музичне мистецтво
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний, термін навчання – 3 роки 10 місяців, обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Акредитована рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 8 (13) від 17 травня 2022 р. умовно (відкладено) відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану»
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень QF - ENEA – третій цикл EQF - LLL – 8 рівень
Передумови	Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	3 01 вересня 2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.sspu.edu.ua

2 – Мета освітньо-наукової програми

Підготовка висококваліфікованих докторів філософії (PhD), які володіють методологією наукового пізнання та сформованими предметними, дослідницькими, комунікативними, інформаційними, соціально-культурними та самоосвітніми компетентностями, здатні продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми музичного мистецтва, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності для подальшої успішної професійної та/або науково-дослідницької діяльності музикознавця-дослідника та музиканта-практика у художньо-творчій, науковій та педагогічній сферах музичного мистецтва.

3 – Характеристика освітньо-наукової програми

Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення: сукупність феноменів і проблем музичного мистецтва, методологія наукових досліджень культури і мистецтва.</p> <p>Цілі навчання: набуття здобувачами вищої освіти здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми музичного мистецтва, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. (це прописали у меті).</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: концепції, поняття, принципи створення та інтерпретації музичних творів.</p> <p>Методи, методики та технології: історичні, теоретико-методологічні, моделювання, аналізу даних, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмне забезпечення.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<p>Освітньо-наукова програма доктора філософії (Ph. D.) має дослідницьку, академічну та прикладну спрямованість.</p> <p>Освітньо-наукова програма зорієнтована на розвиток у здобувачів дослідницьких навичок у предметній галузі шляхом глибокого розуміння музикознавчих проблем, осмислення питань розвитку й функціонування музичних інституцій, процесів композиторської творчості, музичного виконавства й освіти; забезпечення кваліфікаційної консультаційної підтримки у виконанні оригінальних наукових досліджень, підготовку та захист дисертації.</p>
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.</p> <p>Галузь знань: 02 Культура і мистецтво</p> <p>Спеціальність: 025 Музичне мистецтво</p> <p>В освітньо-науковій програмі акцент зроблено на інтеграції освітньої та наукової складових підготовки доктора філософії (Ph. D.) через розвиток у здобувачів освіти вмінь ініціювати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес наукового дослідження у галузі музичного мистецтва шляхом реалізації науково-методичного або прикладного завдання з дотриманням належної академічної доброчесності.</p> <p><i>Ключові слова:</i> музичне мистецтво, музична творчість, теоретичне музикознавство, історичне музикознавство, теорія і практика музичного виконавства, виконавська інтерпретація, жанрово-стильовий аналіз, музична комунікація.</p>

<p>Особливості програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма інтегрує освітню та наукову складові. Змістові стратегії освітньо-наукової програми передбачають поєднання практико-орієнтованого навчання й наукового дискурсу.</p> <p>Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власного наукового дослідження в галузі музичного мистецтва.</p> <p>Освітня складова освітньо-наукової програми містить обов'язкову та варіативну складові. В обов'язковій складовій освітні компоненти зорганізовано в цикли (загальної та професійної підготовки), які забезпечують розвиток аналітичного мислення, оволодіння теоретико-методологічними, науково-педагогічними, техніко-технологічними, мистецтвознавчими, зокрема музикознавчими, засадами дослідження відповідно до сучасних вимог з підготовки здобувачів вищої освіти щодо отримання ступеня доктора філософії.</p> <p>Цикл загальної підготовки зорієнтовано на розвиток у здобувачів освіти загального наукового світогляду, умінь проєктної діяльності, реалізації науково-дослідної роботи з дотриманням норм академічної доброчесності, мовної компетентності, а також уміння й готовності здійснення науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Цикл професійної підготовки спрямований на набуття здобувачами освіти концептуальних знань, вивчення новітніх теорій, методології дослідження теоретичних і практичних проблем у галузі музичного мистецтва та етномузикології.</p> <p>Унікальність програми полягає у:</p> <ul style="list-style-type: none"> забезпеченні закладів регіону висококваліфікованими фахівцями в галузі музичного мистецтва, спроможними викладати навчальні дисципліни з музичного мистецтва; врахуванні запитів, інтересів і потреб внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, а також регіонального та всеукраїнського аспектів підготовки фахівців для викладання навчальних дисциплін музикознавчої спрямованості; формуванні унікальних індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти шляхом їх вільного вибору з переліку дисциплін із каталогу вибіркового освітніх компонентів, обрання теми наукового дослідження та наукового керівника; забезпеченні наступності здійснення наукових досліджень на першому (бакалаврському), другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти відповідно до освітньо-професійних та освітньо-наукової програм, які реалізуються за спеціальністю 025 Музичне мистецтво в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка.
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Працевлаштування в науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, які здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у галузі музичного мистецтва.</p> <p>Зміст і структура програми дають змогу отримати ґрунтовні знання та практичні навички для працевлаштування на</p>

	<p>посадах згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003: 2010, а саме:</p> <p>2310.1 – професори та доценти;</p> <p>2310.2 – інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів;</p> <p>2320 – викладачі професійних навчально-виховних закладів, професійно-технічних навчальних закладів;</p> <p>2359.1/23667 – науковий співробітник в галузі музичного навчання;</p> <p>2455.2; 3476 – керівник та організатор проектів в галузі культури, освіти та мистецтва;</p> <p>2453.1 – музикознавець;</p> <p>2453.2/23643/82 – музичний оформлювач;</p> <p>2359.2 – інші професіонали в галузі навчання.</p> <p>2431.2/25395 – експерт з питань культури та мистецтва.</p>
Академічні права випускника	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Навчання: студентоцентроване, самонавчання, навчання на основі досліджень, професійно-орієнтоване навчання, електронне, дистанційне навчання.</p> <p>Форми аудиторної роботи: лекції; практичні заняття в інтерактивних та проблемних форматах.</p> <p>Форми позааудиторної роботи: практико-орієнтовані наукові семінари; консультації з викладачами та науковим керівником тощо.</p> <p>Форми самостійної роботи: підготовка наукових публікацій, участь у наукових заходах і проектах різних рівнів тощо.</p> <p>Методи навчання: педагогічні (вербальний, наочний, практичний, проблемний, пошуково-дослідницький, аналітичний) та мистецтвознавчі методи (історико-типологічний, історико-художньої реконструкції, жанрово-стилістичний, інтерпретаційний, герменевтичний, семіотичний, музично-теоретичний аналіз тощо).</p> <p>Протягом навчання здійснюється науково-дослідна робота, пов'язана з підготовкою наукових публікацій до друку у вітчизняних і зарубіжних виданнях різних рівнів (зокрема таких, які індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science), участю у наукових і культурно-мистецьких проектах, попередніх обговореннях дисертаційних досліджень.</p>

Оцінювання	<p>Оцінювання дозволяє виявити рівень опанування здобувачами освіти освітніх складових програми і відбувається за результатами поточного і підсумкового контролю у вигляді заліків, екзаменів, звітів про практику, попереднього обговорення результатів дисертаційної роботи у формі публічної презентації.</p> <p>Атестація здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи (дисертації) за умови успішного виконання аспірантом його індивідуального плану.</p>
Система оцінювання	<p>Накопичувальна, бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів освіти за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня здійснюється за шкалою ЄКТС, національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою. Результати вносять у відомість обліку успішності та індивідуальний план навчально-наукової роботи аспіранта.</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, семестровий, контроль самостійної роботи здобувачів освіти, самоконтроль.</p> <p>Форми контролю: письмове й усне опитування, заліки, екзамени, звіти з практик.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері музичного мистецтва, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
ЗК 2	<p>Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
ЗК 3	<p>Здатність до пошуку, обробки й аналізу наукової теоретичної та професійної практичної інформації з різних джерел для узагальнення результатів; застосування філософсько-світоглядних принципів у поєднанні з сучасними тенденціями та науковими досягненнями зі спеціальності 025 Музичне мистецтво.</p>
ЗК 4	<p>Уміння з інноваційних дослідницьких позицій формувати методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку національного та світового музичного мистецтва (музичної культури).</p>

Спеціальні (фахові), предметні компетентності (СК)	
СК 1	Здатність ініціювати, планувати, організовувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.
СК 2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
СК 3	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.
СК 4	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
СК 5	Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
СК 6	Здатність застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також аналізувати, оцінювати та прогнозувати культурні явища і процеси.
СК 7	Здатність усно і письмово обговорювати результати досліджень українською мовою та мовою країн Європейського Союзу.
СК 8	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері мистецтва та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.
СК 9	Здатність володіти науково-педагогічною майстерністю, педагогічними технологіями, професійними вміннями до передачі системних наукових знань майбутнім фахівцям в галузі музичного мистецтва під час освітнього процесу в закладах вищої освіти; підвищувати рівень власної науково-педагогічної майстерності і адаптуватися до змін у професійній діяльності.
СК 10	Здатність аналітично мислити і практично застосовувати навички систематизації та узагальнення інформації з теоретичного та історичного музикознавства, етномузикології, музикознавчого аналізу, працювати з іншомовними науковими текстами за напрямом досліджень, створювати наукові тексти різних жанрів.
7- Програмні результати навчання (РН)	
РН 1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичного мистецтва та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
РН 2	Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми музичного мистецтва українською мовою та мовою країн Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.

PH 3	Застосовувати загальні принципи та методи музикознавчої науки, а також методологію наукових досліджень у власних наукових розвідках у сфері музичного мистецтва та у викладацькій практиці.
PH 4	Аналізувати і прогнозувати основні тенденції руху національної свідомості і культури в контексті загальноцивілізаційного поступу.
PH 5	Використовувати методики музикознавчого аналізу в процесі дослідження музичних творів.
PH 6	Планувати і виконувати теоретичні дослідження з музичного мистецтва та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних та інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань.
PH 7	Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері музичного мистецтва.
PH 8	Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері музичного мистецтва, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
PH 9	Розробляти та досліджувати моделі об'єктів і процесів музичного мистецтва, ефективно використовувати їх для отримання нових знань у сфері музичного мистецтва та у дотичних міждисциплінарних напрямках.
PH 10	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
PH 11	Знати і враховувати принципи академічної доброчесності, морально-етичні норми і стандарти поведінки дослідника в реалізації самостійних дослідницьких і аналітичних проєктів.
PH 12	Переосмислювати та використовувати системні поняття в галузі теорії, історії та методології музичного мистецтва та виконавства, етномузикології, визначати їх понятійно-категоріальний апарат.
PH 13	Розробляти й реалізовувати наукові, освітні та інноваційні культурно-мистецькі проєкти в сфері музичного мистецтва з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.
PH 14	Здійснювати організацію та налагоджувати алгоритм роботи креативних груп у різних видах музичної творчості, демонструвати лідерство, проводити оптимізацію роботи у різних видах творчої діяльності задля досягнення кінцевого мистецького результату.
PH 15	Ефективно взаємодіяти в інтернаціональному мультикультурному середовищі на основі вільного володіння іноземною мовою для представлення та обговорення результатів своєї науково-творчої

	діяльності (в усній та письмовій формах), а також для повного розуміння іншомовних наукових публікацій у сфері музичного мистецтва.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники кафедр ННІ культури і мистецтв, інших кафедр із науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти за проблематикою освітніх компонентів, які мають відповідні базову освіту, публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science з числа штатних науково-педагогічних працівників інших факультетів/інститутів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка та інших ЗВО України. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники, які здійснюють викладання освітніх компонентів один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, в т.ч. міжнародні стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2021 р. № 365, в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка є достатні умови для забезпечення якісного освітнього процесу: навчальні корпуси; тематичні кабінети; комп'ютерні класи; актові зали; мультимедійне обладнання. Для здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня у ЗВО наявні центри: забезпечення якості вищої освіти; професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання; відділи: аспірантури і докторантури, міжнародних зв'язків, методично-організаційний, редакційно-видавничий, юридичний, працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг; науково-дослідний сектор, ресурсний центр, наукова бібліотека з читальним залом, психологічна служба. Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов. Соціально-побутова інфраструктура ЗВО: гуртожитки, їдальня, спорткомплекс, стадіон, басейн, медпункт. Наявне матеріально-технічне забезпечення включає: музичні інструменти, музично-технічні засоби, комп'ютерне та інше обладнання, необхідні для забезпечення всіх видів підготовки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 365, інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми підготовки фахівців третього рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний і змістовний контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях:

	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт СумДПУ імені А.С.Макаренка: www.sspu.edu.ua – наукова бібліотека, читальні зали, електронні ресурси наукової бібліотеки: https://library.sspu.edu.ua/ – відділ веб-технологій https://sspu.edu.ua/webtech – аспірантура і докторантура: https://sspu.edu.ua/aspirantura-doktorantura-sspu – корпоративна електронна пошта; – сайт кафедри музикознавства та культурології: https://art.sspu.edu.ua/instytut/pidrozdily-instytutu/kafedra-muzykoznavstva-ta-kulturolohii – навчально-методичне забезпечення (освітньо-наукова програма, робочі програми навчальних дисциплін, навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, завдання, програма практики, завдання для поточного та підсумкового контролю, список рекомендованих джерел, форми та критерії оцінювання).
--	---

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Підготовка докторів філософії (PhD) здійснюється за кредитно-трансферною системою (обсяг 1 кредиту складає 30 годин). Навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації регулюється окремими угодами Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка з вітчизняними ЗВО-партнерами на основі двосторонніх договорів про співпрацю.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі договорів про співробітництво із закордонними ЗВО, додатково – за ініціативою аспіранта, що підтверджується документально.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється відповідно до чинного законодавства в межах ліцензованого обсягу.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Семестр	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
---------	---	---------	--------------------	-----------------------------

1. Обов'язкові компоненти ОНП

Цикл загальної підготовки

ОК 1	Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти	1	3	Залік
ОК 2	Академічна іноземна мова	2	5	Екзамен
ОК 3	Методологічні основи наукових досліджень (за темою дисертації)	2	3	Залік
ОК 4	Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях	2	3	Залік
ОК 5	Теорія та методика викладання у вищій	4	3	Залік

	школі			
ОК 6	Управління науковими проєктами	4	3	Залік
Разом			20	
Цикл професійної підготовки				
ОК 7	Тенденції розвитку музичної композиції у ХХ – на початку ХХІ століть	3	3	Екзамен
ОК 8	Теоретичне музикознавство	3	3	Екзамен
ОК 9	Науково-методологічні засади сучасної етномузикології	4	3	Залік
ОК 10	Методологія наукового пошуку здобувача освіти	4	3	Залік
ОК 11	Актуальні питання історичного музикознавства	4	4	Екзамен
ОК 12	Теоретико-методичні основи музикознавчого аналізу	4	3	Екзамен
Разом			19	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів			39	
Вибіркові компоненти ОП				
	Дисципліни за вибором	3	9	Залік
		4	6	Залік
Разом			15	
Практична підготовка				
ПП1	Асистентська практика	5	6	Залік
Усього:			180	
Підсумкова атестація				
ПА	Публічний захист дисертації			

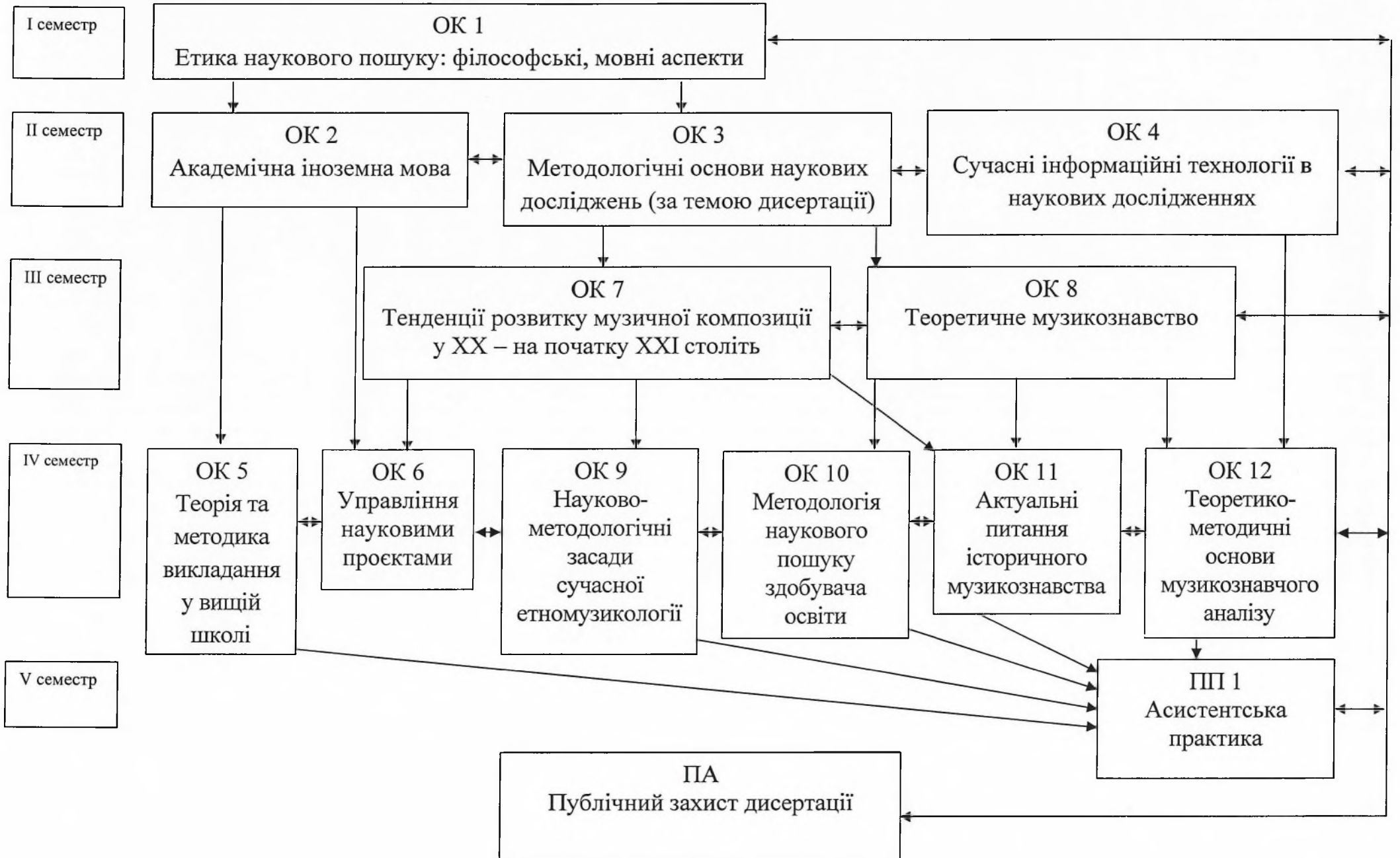
2.1. Вибіркова складова освітньо-наукової програми

Індивідуальний план навчально-наукової роботи аспіранта, крім обов'язкових складових, містить перелік дисциплін за вибором здобувача. Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 15 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів.

Варіативна складова містить міжгалузевий перелік дисциплін, що сприяє забезпеченню індивідуальної освітньої траєкторії аспіранта та дозволяє здобувачеві обрати дисципліни для вивчення, які найбільше відповідають його науковим і професійним інтересам та потребам. Право на вибір навчальних дисциплін реалізується відповідно до Положень «Про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка», «Про аспірантуру та докторантуру», «Про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти СумДПУ імені А.С.Макаренка».

Процедура вибору полягає в ознайомленні здобувача з переліком та анотаціями вибірових дисциплін, що є у вільному доступі.

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради для захисту дисертаційного дослідження.</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту дисертації є попереднє її обговорення на розширеному засіданні випускової кафедри та повне виконання аспірантом його індивідуального плану навчально-наукової роботи.</p> <p>Звітування здобувачів про виконання індивідуального плану навчально-наукової роботи проводиться 2 рази на рік на засіданні випускової кафедри.</p>
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	<p>Вимоги до структури та правил оформлення змісту дисертації визначаються Положенням про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (протокол № 10 від 27 червня 2022 р.) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (протокол № 4 від 28 листопада 2022 року).</p> <p>Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається під час розширеного засідання випускової кафедри.</p> <p>Дисертація перевіряється на плагіат. Дисертаційна робота та анотація розміщуються на сайті закладу вищої освіти.</p>
Вимоги до публічного захисту	<p>Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим постановою КМУ № 44 від 12 січня 2022 р., Положенням про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (протокол № 10 від 27 червня 2022 р.) та Процедурою публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (протокол № 10 від 27 червня 2022 року).</p> <p>Публічний захист дисертації проводиться на засіданні спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, яка створюється для разового її захисту. Захист дисертації має характер відкритої наукової дискусії, у якій зобов'язані взяти</p>

	участь голова та члени ради, а також за бажанням присутні на засіданні. Засідання ради вважається правомочним у разі участі в ньому та голосуванні повного складу ради. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.
--	---

1. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». У Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти, головною метою діяльності якого є реалізація стратегічних цілей розвитку Університету щодо підвищення якості вищої освіти та освітньої діяльності, забезпечення відповідності рівня якості освітніх послуг вимогам стейкхолдерів.

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	<p>Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти спрямована на розвиток корпоративної культури та культури якості, яка включає пошук шляхів удосконалення якості та відображає взаємозв'язок між науковими дослідженнями та навчанням і викладанням. Відповідно до Політики Університету з якості основними стратегічними цілями системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є: гарантування розробки якісних освітніх програм відповідно до національних та міжнародних освітніх стандартів, націлених на підготовку фахівців із відповідними компетентностями, з урахуванням широкого спектру освітніх потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців; забезпечення якості освітньої діяльності Університету шляхом дотримання встановлених норм та процедур за підтримки і відповідальності усіх учасників освітнього процесу.</p> <p>Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті будується відповідно до вимог Стратегії розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка на принципах та засадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідності європейським та національним стандартам щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти; – академічної свободи та автономії Університету, як відповідального за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; – усвідомлення усіма стейкхолдерами Університету
---	---

відповідальності за якість освітньої діяльності та якість вищої освіти;

– визнання необхідності розроблення стратегії, політики та процедур забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Університету;

– відкритості до нових знань та критики;

– ініціативності;

– лідерства та суспільної відповідальності;

– взаємної вимогливості та довіри;

– орієнтації на замовника;

– системного та компетентнісного підходів;

– студентоцентризму;

– інтегративності;

– співробітництва та залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців, всіх зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;

– відкритості, толерантності, прозорості, взаємної вимогливості та довіри на усіх етапах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

– комунікаційної підтримки, яка забезпечить зміну інформаційно-роз'яснювальної роботи на двосторонню комунікацію;

– прийняття управлінських рішень на основі аналізу своєчасної, повної та об'єктивної інформації;

– сповідування демократичного стилю керівництва;

– залучення персоналу до досягнення цілей Університету шляхом делегування більшої відповідальності на нижчі рівні управління;

– постійне навчання персоналу;

– управління освітньою діяльністю Університету та відповідними ресурсами як системою взаємопов'язаних процесів;

– постійне підвищення якості освіти, освітньої діяльності та системи управління якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти в Університеті.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету включає в себе такі завдання:

– координація дій всіх суб'єктів освітнього процесу Університету;

– оптимальний розподіл повноважень;

– прозорість прийняття рішень на всіх управлінських рівнях;

– студентоорієнтоване навчання, викладання, оцінювання;

– формування студентами власної траєкторії навчання, забезпечення реальної вибірковості навчальних дисциплін;

– рейтингова система оцінювання знань;

– регулярний збір, обробка інформації щодо якості навчання, викладання, наукових досліджень, викладацького складу,

	<p>управлінських процесів, надання освітніх послуг засобами анкетування, опитування здобувачів вищої освіти, випускників і роботодавців, аналізу наукових публікацій тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> – регулярний перегляд, удосконалення, розробка і впровадження сучасних навчальних курсів та освітніх програм; – формування методичних матеріалів щодо організації освітнього процесу; – забезпечення академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу; – професійне зростання та підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників та інших співробітників Університету; – впровадження інноваційних технологій та методик викладання; – комунікація зі стейкхолдерами: Радою роботодавців, Наглядовою радою, батьками, органами державної влади та місцевого самоврядування, закладами освіти, громадськими організаціями, іншими партнерами.
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними документами в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка.</p> <p>Перегляд освітньо-наукових програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної освітньої траєкторії, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів.</p> <p>Для перегляду освітніх програм використовуються онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми.</p> <p>Питання, пов'язані з переглядом, удосконаленням, оновленням, створенням нових навчальних курсів та освітніх програм розглядаються спочатку на засіданнях кафедр із запрошенням членів експертних рад стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти, випускників щонайменше один раз на рік та вченої ради Університету. Кафедри можуть ініціювати такі розгляди за потреби:</p> <ul style="list-style-type: none"> – з власної ініціативи; – внаслідок результатів опитувань здобувачів вищої освіти; – за рекомендацією експертних рад стейкхолдерів та Ради роботодавців Університету.

<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами.</p> <p>Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю, порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін, обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал).</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.</p> <p>Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершується атестацією, яка здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою Університету, створеною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p>
<p>Забезпечення якості студентоцентрова ного навчання, викладання та оцінювання</p>	<p>Студентоцентроване навчання реалізується через організацію освітнього процесу, що передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу, створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу. Передбачає надання можливості вибору здобувачам вищої освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, а також ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження.</p>
<p>Забезпечення якості науково- педагогічних працівників</p>	<p>Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та в різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Забезпечення підвищення кваліфікації відбувається за рахунок удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади, формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.</p> <p>Рейтингове оцінювання є одним із видів заохочення та оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, що може органічно співіснувати з іншими, прийнятими в університеті. Проведення рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів та</p>

	<p>факультетів забезпечує ефективний моніторинг стану управління розвитком і підвищенням якості діяльності університету з врахуванням вкладу в нього всіх науково-педагогічних працівників університету. Підсумкові рейтингові показники оцінки діяльності науково-педагогічних працівників за звітний період враховують: вчена рада університету та вчені ради навчально-наукових інститутів і факультетів при обранні на посади, переведення на нові посади; при поданнях на нагородження; присвоєнні почесних звань; при визначенні розміру матеріального заохочення. Рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників університету базується на принципах об'єктивності, прозорості, гласності, професійної конкуренції, коректності. Визначення рейтингу науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів проводиться за бальною системою за підсумками навчального року та оприлюднюється у жовтні поточного року. Важливість кожного показника визначається його оцінкою в балах. Рейтингова оцінка діяльності науково-педагогічних працівників та навчальних структурних підрозділів проводиться за основними напрямками освітньої діяльності: навчальна, методична, наукова, організаційно-виховна.</p>
<p>Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)</p>	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів. У процесі планування, розподілу й наданні навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання.</p> <p>Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає в розробці методичних, дидактично-інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль, опанування освітньо-наукової програми.</p>

